

Duminica a 12-a după Rusalii

(Tânărul cel bogat)

23 august 2026

„În vremea aceea a venit un tânăr la Iisus, îngenunchind înaintea Lui și zicându-I: **Bunule Învățător, ce bine să fac ca să am viața veșnică?** Iar El a zis: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun, decât numai Unul Dumnezeu. Iar dacă vrei să intri în viață, păzește poruncile. El l-a zis: Care? Iar Iisus i-a răspuns: Să nu ucizi, să nu faci desfrânare, să nu furi, să nu mărturisești strâmb; cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Zis-a Lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. **Ce-mi mai lipsește?** Atunci Iisus i-a spus: Dacă voiești să fii desăvârșit, du-te, vinde averile tale, dă-le săracilor și vei avea comoară în Cer; după aceea, vino și urmează-Mi. Însă, auzind **cuvântul acesta, tânărul a plecat întristat, căci avea multe avuții.**

Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Adevărat zic vouă că un bogat cu greu va intra în Împărăția Cerurilor. Și iarăși zic vouă că mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului, decât să intre un bogat în Împărăția lui Dumnezeu. Auzind, ucenicii Lui s-au uimit foarte mult, zicând: Atunci, cine poate să se mântuiască? Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: **La oameni aceasta e cu neputință, la Dumnezeu însă toate sunt cu putință**” (Ev. Matei 19, 16-26).

Pericopa evanghelică a *Duminicii a 12-a după Rusalii* este formată din două scene. Prima redă dialogul dintre Iisus și tânărul bogat, iar a doua conține învățătura lui Hristos adresată ucenicilor după plecarea acestuia. În cele ce urmează vor fi subliniate câteva învățături duhovnicești, care reies din acest episod biblic.

1. De vrei să te mântuiești cu întrebarea să călătorești

Sfânta Evanghelie de astăzi conține **două întrebări** fundamentale adresate de tânărul bogat Domnului Iisus Hristos: „**Ce bine să fac ca să am viața veșnică?**” și „**Ce-mi mai lipsește, ca să fiu desăvârșit?**”. Sunt două întrebări mari, le putem numi „întrebări dostoievskiene”, despre sensul vieții și despre drumul omului spre desăvârșire. Tânărul acesta se călăuzea după un proverb al Antichității creștine, care spunea: „**Dacă vrei să te mântuiești cu întrebarea să călătorești!**”. Era un tânăr bun și sincer, nu un ispititor asemenea fariseilor și cărturarilor. Era respectuos și evlavios, căci îngenunchează înaintea Domnului Hristos. Întrebările lui ne duc cu gândul la copiii noștri și la tinerii de astăzi și ne fac să ne întrebăm: cât de des întâlnim astăzi tineri, în special tineri bogați, care caută sensul vieții, desăvârșirea morală, mântuirea? Desigur, există astfel de tineri, dar foarte probabil ei constituie excepția în lumea de astăzi. Pe canalele mass-media auzim adesea despre copii „de bani gata”, care devin robii plăcerilor folosindu-se de bogăția părinților, iar în cele din urmă își distrug viața prin patimi care nu mai pot fi stăpânite, lăsând în inimile părinților suferință și tristețe.

Întrebarea tânărului bogat, care deschide Evanghelia de astăzi, ne arată că este foarte important să îi familiarizăm pe tineri cu marile întrebări ale existenței, depășind obișnuința de a le oferi doar confortul material trecător. Astfel aceștia vor descoperi și asuma valori perene, după care își vor ghida viața. Tânărul din Evanghelia de astăzi, deși este bogat, caută sensul vieții dincolo de bogăția posedată, înțelegând și trăind adevărul profund că orice avere pământească materială și trecătoare nu poate adăpa dorul după sens și iubire veșnică așezat în sufletul omului de Dumnezeu de la creație. Nostalgia raiului pierdut și dorul după Dumnezeu rămân în străfundul fiecărui suflet aflat pe pământ, care înțelege că sensul ultim al existenței nu poate fi găsit în lumea aceasta.

Acest adevăr al vieții umane a fost exprimat foarte frumos de Nichifor Crainic în următoarea întrebare:

„Ce tainice puteri biciuie oare spiritul omenesc, veșnic neîmpăcat cu orice condiții de timp și spațiu în care s-ar găsi, și-l ațâță să se încordeze în gigantice strădanii spre alte moduri de existență?”¹.

Tânărul bogat din Evanghelie trăiește această încordare, fiind în căutarea de răspunsuri și soluții. Drumul l-a condus la Hristos. **Putem spune că este chiar un model și un precursor al monahilor din Pateric.** Tânărul respecta toate poruncile, deci era avansat în trăirea duhovnicească, însă o patimă îl ținea încă legat de pământ. Ucenicii Părinților pustiei, după ce deprindeau multe elemente ale vieții ascetice și duhovnicești, mergeau la părinții mai îmbunătățiți spre a-i întreba cum să avanseze în viața contemplativă, cum să se apropie și mai mult de Dumnezeu, conștienți de faptul că urcușul spre lumina dumnezeiască este fără sfârșit. Sfântul Grigorie de Nyssa vorbește în lucrarea sa *Viața lui Moise* despre *epectază* sau urcușul infinit în cunoașterea lui Dumnezeu. Sfântul Grigorie Teologul îi cere lui Dumnezeu să-i atingă „corzile inimii” cu harul Sfântului Duh, conștient fiind că din această atingere se nasc melodii fără de număr, căci Dumnezeu este nesfârșit sau infinit în haruri și binecuvântări. Fiecare putem urca așadar noi trepte spre lumina veșnică și odihnitoare a lui Dumnezeu!

2. Vom fi judecați pentru binele pe care am fi putut să-l facem și nu l-am făcut

Deși respecta toate poruncile, inima tânărului bogat era legată concomitent de averea posedată. **Inima îi era așadar împărțită în două: o parte trăia pentru poruncile lui Dumnezeu, altă parte era legată de avere!** Mântuitorul știa că „unde este comoara lui, acolo va fi și inima lui” (cf. Matei 6, 21), **provocându-l să decidă în libertate dacă dorește dăruirea întregii inimi lui Dumnezeu.** Aceasta este una din cele mai mari dileme ale existenței creștine, căci fiecare dintre noi încercăm să ne dăruim lui Dumnezeu, însă nu știm cum să ne legăm în totalitate de cer și cât de mult să renunțăm la pământ!

Prin invitația „dacă vrei” Iisus își arată din nou noblețea și respectul față de om, dăruindu-i tânărului libertatea de a decide singur drumul său. Am putea completa invitația Sa: „Dacă vrei, dăruiește-mi inima ta, ca să vin să-mi fac locaș în ea!” Învățăm de aici că biserica trebuie să fie întotdeauna un spațiu al libertății, al chemării libere la frumusețe și la iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Iubirea nu este posibilă decât în libertate, dar trebuie să nu uităm că orice libertate este însoțită înaintea lui Dumnezeu de responsabilitate! Tânărul bogat nu s-a putut decide imediat pentru urmarea lui Hristos și a plecat trist. Era tristețea alipirii de averea pe care nu voia să o piardă. **În inima lui s-a dat o luptă, care a durat ani și ani, după cum știm din Sfânta Tradiție. În cele din urmă a biruit iubirea pentru Dumnezeu,** ne spune tradiția veche, devenind ucenicul lui Hristos. Această luptă se dă în fiecare dintre noi, în copiii noștri, în toți tinerii de astăzi care ar dori să fie mai aproape de Dumnezeu, dar nu reușesc. Istoria convertirii depline a tânărului bogat ne invită așadar la răbdare și rugăciune pentru cei care sunt pe drumul apropierei de Dumnezeu.

Deoarece bogăția este tema predilectă a Evangheliei, trebuie spus că în Sfânta Scriptură faptul de a fi bogat nu este un păcat, ci alipirea cu inima de avere și folosirea acesteia în mod egoist. Sfântul Ioan Gură de Aur se ruga într-una din omiliile sale, ca bisericile să fie pline de bogați, căci bogații creștini au inimă mare și pot face mult bine împrejurul lor! Cei mai mulți bogați sunt însă posedați de propria bogăție și pleacă din această lume

¹ Nichifor Crainic, *Nostalgia paradisului*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 241.

alipiți de ea, fără a face binele în jurul lor. Am învățat în *Duminica Înfricoșătoarei Judecăți*, că **Dumnezeu nu ne va judeca doar pentru răul pe care l-am făcut, ci în mod special pentru binele pe care am fi putut să-l facem și nu l-am făcut!** Tânărul bogat eșuează inițial în întâlnirea cu Hristos tocmai pentru că la împlinirea poruncilor nu a adăugat și binele pe care ar fi putut să-l facă și nu l-a făcut. În acest context, ne putem întreba, **dacă ar veni Hristos și ne-ar cere „vino și urmează-Mi”, de ce ne-ar fi cel mai greu să ne despărțim?** „Averea” din această parabolă este doar un simbol pentru tot ceea ce ne poate face robii materiei și ai lumii acesteia! Care este așadar „averea noastră”? Dorința de control, mândria în fața altora, frica de ziua de mâine, voia proprie, judecarea celorlalți?

Un model de răspuns prompt la chemarea lui Hristos îl găsim la Sfântul Antonie cel Mare, care auzind în biserica satului său din Egipt pericopa evanghelică despre luarea crucii și urmarea lui Hristos, a vândut tot și a plecat în pustie, făcând apoi, după cuvântul lui Derwas Chitty, din pustiu o cetate, un spațiu locuit de mii de monahi!² Sfântul Antonie a făcut ca istoria bisericii să poate fi definită ca rezultatul lucrării Sfântului Duh în inima celui care ascultă cuvântului lui Dumnezeu și îl împlinește. Drept urmare, să ne întrebăm fiecare în această duminică, cum răspundem chemării lui Hristos? Care este istoria pe care Dumnezeu vrea să o scrie cu fiecare din noi?

3. „Ce-mi mai lipsește mie?”

Rolul lecturii Sfintei Evanghelii în cadrul Sfintei Liturghii este acela de a vorbi minții și inimii noastre, așa cum Domnul Hristos le-a vorbit ucenicilor sau oamenilor din vremea Sa. Astfel, ne putem întreba fiecare: **„Ce-mi mai lipsește mie, pentru a dobândi împărăția cerurilor?”** Ce nu împlinesc îndeajuns din poruncile lui Dumnezeu? Dacă în cazul tânărului bogat, averea îi ținea inima legată de pământ, în cazul nostru pot fi alte neputințe, slăbiciuni, păcate, patimi, dependențe sau răutăți, care ne împiedică să trăim în totalitate după voia lui Dumnezeu. Această întrebare ne are în vedere pe noi, cei care mergem la biserică și împlinim poruncile după putere. Evanghelia de astăzi nu ne invită să venim liniștiți de la biserică, pentru că nu suntem bogați și nu avem averi. Dimpotrivă, ne provoacă să ne gândim ce daruri și haruri ne-a dăruit Dumnezeu, pe care nu le punem în lucrare sau nu le împărțim cu ceilalți, iar astfel devin talanți îngropați.

Meditând la propria viața duhovnicească este foarte posibil să descoperim multe situații în care avem nevoie de o schimbare, o îmbunătățire pentru a nădăjdui mântuirea. Următoarele exemple ne pot ajuta să ne vedem propriile păcate sau să conștientizăm fapte pe care le facem automat, fără a le conștientiza ca păcate. Spre exemplu, pot să mă rog des, să **merg la biserică des, dar nu pot să iert** pe cei care m-au vorbit de rău. Alt exemplu, pot să **țin toate posturile de peste an, dar în același timp să-l judec și condamn pe aproapele**. Pot să țin toate poruncile în mod exterior, dar inima mea să fie rece și fără iubire de aproapele, însă țelul întregii vieți creștine este ajungerea la iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Fac milostenie, dar nu în ascuns, ci aștept să fiu lăudat la biserică sau în public. Așadar, inima mea nu este dăruită complet lui Hristos. Astfel, întrebarea „Ce-mi mai lipsește mie ca să fiu desăvârșit?” rămâne o interogație care trebuie să ne însoțească întreaga viață. Cel care reușește cu această întrebare prin viață să călătorească, are mare nădejde să se mântuiască! Iar dacă, după îndelungă luptă duhovnicească nu vom reuși să biruim singuri păcatul sau patima respectivă, să ne încredințăm lui Hristos și să-I cerem să împlinească El ceea ce nu reușim noi, căci „la Dumnezeu toate sunt cu putință”. Nu ne putem ridica singuri până la Dumnezeu, însă

² Derwas J. Chitty, *The Desert a City: An Introduction to the Study of Egyptian and Palestinian Monasticism under the Christian Empire*, Mowbrays, Londra & Oxford, 1966.

dacă dorim ridicarea din inimă, atunci Duhul lui Dumnezeu „vine în ajutorul slăbiciunii noastre” (Rom 8,26).

Pr. Daniel Benga